

Seminar Internațional

Conexiunile învățământului universitar cu piața muncii

Perioada de desfășurare: 15-16 mai 2002, Chișinău

Participanții la seminar:

- Factori de decizie și reprezentanți ai Ministerului Învățământului, Ministerului Economiei, Ministerului Muncii, Ministerului Finanțelor, Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare;
- Cadre didactice și de conducere din învățământul superior;
- Cercetători științifici;
- Reprezentanți ai ONG studențești.

Experți invitați:

- Consiliul UNESCO pentru învățământul superior;
- Asociația Internațională a Universităților;
- Reprezentanți ai Universităților din România, Polonia, Ungaria, Franța, Germania, S.U.A.

Administrarea proiectului:

- Anatol Gremalschi – director de proiect;
- Paiu Mihai – coordonator de proiect.

Program preliminar

Joi, 15 mai 2002

10.00 Deschiderea seminarului

10.30-13.00 *Ședința plenară: Universitatea versus piața muncii*

- Practica europeană în stabilirea conexiunilor între universități și piața muncii.
- Cadrul legislativ și normativ al Republicii Moldova în domeniul angajării absolvenților în câmpul muncii.
- Autonomia universitară și rolul statului în determinarea direcțiilor prioritare de pregătire a cadrelor pentru economia națională.
- Interacțiunea universitate – întreprindere – comunitate.
- Învățământul contra plată și angajarea în câmpul muncii.

13.00-14.30 *Prânzul*

14.30-16.30 *Ședința plenară: Conexiunile sistemului de învățământ superior cu piața muncii*

- Corelarea învățământului superior cu piața muncii în țările avansate.
- Nomenclatorul specializărilor – tradiție sau anacronism?
- Pregătirea cadrelor didactice pentru învățământul secundar general.
- Piața muncii și pregătirea cadrelor cu studii superioare în Republica Moldova.

17.00-18.30 **Ateliere de lucru:**

Atelierul 1. Concilierea studenților în domeniul stabilirii traseului profesional.

Atelierul 2. Racordarea sistemului de învățământ superior la necesitățile pieței muncii.

Vineri, 16 mai 2002

9.00-10.30 Ateliere de lucru (continuare)

11.00-13.00 *Ședința plenară:* **Perfecționarea cadrului legislativ și normativ vizând angajarea în câmpul muncii**

- Prezentarea rezultatelor discuțiilor în atelierele de lucru.

13.00-14.30 *Prânzul*

14.30-16.00 *Ședința plenară:* **Concluzii și recomandări**

Argument

Sistemul de învățământ superior din Republica Moldova a moștenit, în general, principiile de bază ale sistemului de învățământ existent în fosta Uniune Sovietică: structura instituțiilor de învățământ, managementul, organizarea procesului de studii, modul de alegere a organelor de conducere, curricula, metodele de evaluare și de promovare a studenților, selectarea și promovarea cadrelor didactice etc. Unele din aceste principii au putut fi adaptate la realitățile de astăzi, altele au fost modificate în corespundere cu practica internațională, multe din ele, cu regret, au rămas fără schimbări și prezintă o frână serioasă în calea reformării sistemului educațional. Printre acestea am menționa problemele legate de eficacitatea sistemului educațional în general și conexiunile instituțiilor de învățământ superior cu piața muncii în particular.

Este bine cunoscut faptul că în cadrul sistemului economic centralizat piața muncii pur și simplu nu exista, iar absolvenții instituțiilor de învățământ superior erau plasați în câmpul muncii prin deciziile unor comisii create ad-hoc înaintea examenelor de absolvire. Mecanismul care garanta sosirea absolventului la întreprinderea sau instituția la care el a fost repartizat avea un caracter prescriptiv, iar celelalte întreprinderi nu aveau dreptul să angajeze tinerii specialiști fără acordul organelor ierarhic superioare, de regulă, a ministerelor în subordinea cărora se aflau. Evident, odată cu democratizarea societății acest mecanism a încetat să funcționeze însă, din păcate, nu au fost propuse soluții care ar garanta, sau cel puțin, ar facilita plasarea tânărului specialist în câmpul muncii. Conform datelor statistice, circa 25% din șomerii oficial înregistrați de oficiile forței de muncă sînt oameni cu studii superioare, circa 60% din absolvenții instituțiilor de învățământ superior din ultimii 10 ani nu activează conform calificării obținute la absolvire. În domeniul pregătirii cadrelor didactice situația este și mai gravă – numai 10% din absolvenții facultăților de pedagogie s-au prezentat la lucru în școli. În opinia noastră, cauzele acestor fenomene negative sînt:

- lipsa unui mecanism de elaborare a unui Nomenclator de Specialități care ar reflecta nu interesele departamentale sau de grup ci necesitățile economiei naționale;
- lipsa unor metode de prognozare a necesarului de specialiști în funcție de direcțiile prioritare de dezvoltare a economiei naționale;
- imperfecțiunea sistemului de dirijare a sistemului de învățământ în general și a instituțiilor de învățământ superior în particular;
- inexistența unui mecanism de conciliere a absolvenților referitor la găsirea unui loc de muncă;
- lipsa unui cadru normativ și legislativ în care s-ar stipula explicit modul de interacțiune a universităților și instituțiilor care au nevoie de specialiști, mecanismele de implicare a comunității în managementul universitar;
- ambiguitatea legislației în domeniile ce țin de drepturile și obligațiunile reciproce ale statului, universităților, absolvenților, comunității și întreprinderilor care vor angaja viitorii specialiști.

Prin urmare, problema stabilirii unor conexiuni directe între sistemul de învățământ superior și piața muncii este de o actualitate stringentă.

OBIECTIVELE PROIECTULUI

Obiectivul general al proiectului constă în accelerarea reformelor în sistemul de învățământ superior din Republica Moldova, fapt ce va contribui la racordarea lui la necesitățile curente și de perspectivă ale economiei naționale, la crearea și consolidarea legăturilor între universități și piața muncii.

Obiectivul specific care trebuie atins constă în elaborarea propunerilor privind ajustarea și actualizarea cadrului normativ și legislativ în domeniul managementului instituțiilor de învățământ superior, elaborarea mecanismelor pentru corelarea sistemului educațional cu piața muncii.

IMPACTUL PROIECTULUI:

Proiectul va contribui la:

1. Acordarea cadrului legislativ al învățământului din Republica Moldova la politica europeană în domeniul educației.
2. Sporirea calității învățământului din Republica Moldova măsurată prin indicatori comparabili cu cei europeni.
3. Creșterea mobilității studenților și a cadrelor didactice.
4. Creșterea competitivității tinerilor absolvenți din Moldova pe piața internă și europeană a muncii.
5. Orientarea mentalității factorilor de decizie din republica spre conștientizarea necesității integrării europene a învățământului.
6. Elaborarea unor mecanisme de eficientizare și de corelare a sistemului de învățământ cu necesitățile curente și de perspectivă a economiei naționale.